24/08/2019

Στον τάφο του πατρο-Κοσμά του Έθνους- Το θαύμα στο Κολικόντασι και ο ελληνισμός στη Βόρειο Ήπειρο

/ Ορθόδοξες Προβολές

240 χρόνια συμπληρώνονται σήμερα από τον μαρτυρικό θάνατο του Αγίου Κοσμά του Αιτωλού, του πατρο-Κοσμά του Έθνους, του Μεγάλου Φωτιστή, που συνέδεσε τον βίο του και με τον αγώνα του ελληνισμού της Βορείου Ηπείρου.

“Ο Χριστός υπήρξε για τον άγιο Κοσμά το θεμέλιο πάνω στο οποίο στήριξε τη ζωή και το έργο του, γιατί έργα, κατορθώματα και πράξεις, ζωή, θυσίες και μόχθος σαν του Κοσμά του Αιτωλού δεν αντέχουν σε άλλη θεμελίωση. Η σχέση του αγίου Κοσμά με τον Χριστό, δεν ήταν εγκεφαλική, αλλά ένα ολοκληρωτικό δόσιμο της καρδιάς του σ’ Αυτόν” έχει δηλώσει ο Αρχιεπίσκοπος Αλβανίας κ. Αναστάσιος.

Ο Άγιος Κοσμάς γεννήθηκε στο χωριό Ταξιάρχης της επαρχίας Αποκούρου που βρίσκεται κοντά στο χωριό Μεγάλο Δένδρο Ναυπακτίας, το 1714 μ.Χ., από γονείς ευσεβείς, που τον ανέθρεψαν εν παιδεία και νουθεσία Κυρίου. Είκοσι χρονών μετέβη στο Άγιο Όρος, για να σπουδάσει στο εκεί νεοσύστατο σχολείο του Βατοπεδίου. Ο Άγιος Κοσμάς, ονομαζόταν αρχικά Κωνσταντίνος και μετά την αποφοίτησή του, πήγε στη Μονή Φιλόθεου, όπου έγινε μοναχός (1759 μ.Χ.) και κατόπιν Ιερομόναχος και έλαβε το όνομα Κοσμάς.

Στο χωριό Κολικόνταση της Βορείου Ηπείρου βρίσκεται η Ιερά Μονή των Εισοδίων της Θεοτόκου στον περίβολο της οποίας διατηρείται ο τάφος του αγίου Κοσμά του Αιτωλού.

Θαύμα: Πώς γλίτωσε ο τάφος του

Ο π. Τιμόθεος Ηλιάκης γράφει: “Δεν μπορούσα να εξηγήσω πως το άθεο καθεστώς του Εμβέρ Χότζα, που δεν άφησε ίχνος Χριστιανικό στην ταλαιπωρημένη Βόρειο Ήπειρο ,επέτρεψε την διατήρηση της Μονής και του τάφου του Εθναποστόλου Κοσμά του Αιτωλού. Η απορία μου αυτή λύθηκε πρόσφατα όταν ένας νέος Βορειοηπειρώτης, ο κ.Χρήστος Μήτρος από το Φίερι, γειτονική με το Κολικόνταση πόλη, ήρθε κοντά μας και ζήτησε να βαπτιστεί Χριστιανός Ορθόδοξος. Όταν μου εξήγησε τα σχετικά με τον τόπο της καταγωγής του, τον ρώτησα αν γνώριζε κάτι σχετικό με την απορία που είχα. Ο νέος με βουρκωμένα μάτια άφησε τον λογισμό του ελεύθερο και μου διηγήθηκε τα εξής θαυμαστά.
Όταν το 1968 με νόμο του Αλβανικού κράτους απαγορεύθηκε κάθε θρησκευτική εκδήλωση, ήρθε διαταγή από τα Τίρανα να γκρεμισθούν οι Εκκλησίες και να εξαφανισθούν οι Σταυροί από τους Χριστιανικούς τάφους.

Ο τότε Αστυνομικός διοικητής του Φίερι πήρε μαζί του το αρμόδιο συνεργείο και πήγαν στο Μοναστήρι προκειμένου να το εξαφανίσουν. Γνωρίζοντας μάλιστα την ευλάβεια των Ελλήνων προς τον άγιο Κοσμά, έδωσε εντολή να ξεκινήσει το έργο της κατεδαφίσεως από τον τάφο του αγίου. Όταν όμως οι εργάτες έδωσαν το πρώτο κτύπημα στο ιερό μνημείο τότε μια δυνατή βουή έσπασε την ησυχία του χώρου και μια μεγάλη λάμψη σαν φωτιά ξεπήδησε μέσα από τον τάφο του πατρό-Κοσμά. Έντρομοι οι παριστάμενοι ετράπησαν σε φυγή και δεν επανήλθαν παρά τις απειλές των Τιράνων και την «καθησυχαστική» δήλωση του καθεστώτος πως, δήθεν, εξερράγη ξεχασμένη από τον Β΄παγκόσμιο πόλεμο βόμβα!Έτσι δεν βεβηλώθηκε ο τάφος του αγίου Κοσμά, όπως και τα χαριτόβρυτα Λείψανά του,που παρέμειναν εκεί βάλσαμο στις πληγές των Χριστιανών και ελπίδα πως... “Θα ρθει το ποθούμενο”.”

Όπου περνούσε έκτιζε σχολεία και εκκλησίες

Ο Άγιος γνωρίζοντας ότι το Έθνος κινδύνευε, δεν ησύχαζε και φλεγόταν νύχτα-μέρα από τον πόθο να βγει και να διδάξει στους σκλαβωμένους Έλληνες τα Άγια Γράμματα. Όμως, θεωρούσε τον εαυτό του ταπεινό και αδύνατο να επωμισθεί τέτοιο φορτίο. Με θεία αποκάλυψη, πήγε στην Κωνσταντινούπολη, όπου συνάντησε τον αδελφό του Χρύσανθο, που ήταν δάσκαλος. Αυτός του έκανε μερικά μαθήματα ρητορικής, που θα βοηθούσαν τον Κοσμά στο κήρυγμα. Έπειτα, αφού πήρε την άδεια του Πατριάρχη Σεραφείμ, όργωσε στην κυριολεξία την Ελλάδα, διδάσκοντας στους «ραγιάδες» το λόγο του Θεού.

Έτσι, ο Άγιος Κοσμάς, αρχικά κήρυξε στην Κωνσταντινούπολη και στην συνέχεια μετέβη στην Αιτωλοακαρνανία. Με νέα άδεια περιήλθε τα Δωδεκάνησα και το Άγιο Όρος. Ακολούθως περιόδευσε στην Θεσσαλονίκη, Βέροια, σε ολόκληρη την Μακεδονία, έφθασε στην Χειμάρα, επέστρεψε στην Νότιο Ήπειρο και από εκεί κατέληξε στη Λευκάδα και την Κεφαλληνία. Πήγε ακόμη στη Ζάκυνθο, Κέρκυρα και ξανά στην Βόρειο Ήπειρο.

Απ’ οπού περνούσε, έκτιζε σχολεία, εκκλησίες, και πλήθος λαού συνέρεε και «ρουφούσε» το «νέκταρ» της αγίας διδασκαλίας του.

Το μαρτυρικό τέλος

Τελικά, ο φθόνος των Εβραίων, σε συνεργασία με τους Τούρκους, είχε σαν αποτέλεσμα τον απαγχονισμό του Αγίου στο Κολικόντασι, στα χώματα της Βορείου Ηπείρου το 1779 μ.Χ. Το λείψανό του το έριξαν στα νερά του ποταμού Άψου. Παρά την πέτρα που του είχαν δέσει στον λαιμό, το λείψανο επέπλεε. Βρέθηκε από τον ιερέα Μάρκο κι ενταφιάσθηκε στη μονή της Θεοτόκου Αρδονίτσας Β. Ηπείρου, όπου και ανευρέθη.

»ΑΝΗΓΕΡΘΗ ΕΚ ΒΑΘΡΩΝ/ Ο ΘΕΙΟΣ ΚΑΙ ΙΕΡΟΣ ΟΥ/ΤΌΣ ΝΑΟΣ ΔΙΑ ΠΡΟΣΤΑ/ΓΗΣ ΚΑΙ ΠΡΟΤΡΟΠΗΣ ΤΟΥ ΥΨΗΛΟΤΑΤΟΥ ΒΕΖΥΡ / ΑΛΗ ΠΑΣΙΑ ΑΠΟ ΤΕΠΕΛΕ/ΝΗ».

Το καθολικό της Μονής είναι ρυθμού βυζαντινού σταυροειδούς. Ο τρούλος είναι οκταγωνικός με κωνική κεραμόσκεπη στέγη και τέσσερα μονόλοβα παράθυρα. στη δυτική πλευρά υπάρχει δίλοβο κωδωνοστάσιο με ρωμαϊκό γλυπτό στο κέντρο. Το τέμπλο είναι ξυλόγλυπτο, έργο του ΙΘ’ αι.

Τα λείψανα του αγίου φυλάσσονται στην Αρχιεπισκοπή στα Τί-ρανα για λόγους ασφαλείας. Είναι τοποθετημένα σε μια απλή ξύλινη λάρνακα. Από το σκελετό των λειψάνων λείπουν: Ή κάρα, πού εκλάπη το 1917 από Αυστροουγγαρούς και πιθανόν βρίσκεται σήμερα σε μουσείο της Βιέννης. Ή κάτω γνάθος, πού βρίσκεται στην Ιερά Μονή αγίου Νικολάου Άνδρου.- Η κερκίς της δεξιάς χειρός, που βρίσκεται στον Ιερό Ναό αγίου Κοσμά Κονίτσης. Αποτμήματα από τα δάκτυλα χειρών και ποδιών του αγίου βρίσκονται σε διάφορα μέρη, όπως στα Γιάννινα, την Ιερά Μονή Δουσίκου και άλλου. Τεμάχιο λειψάνου του αγίου Κοσμά δώρισε πρόσφατα ο Αρχιεπίσκοπος Αλβανίας κ. Αναστάσιος στην Εκκλησία της Ελλάδος, κατά. την επίσημη επίσκεψη του σ’ αυτήν. Το Ιερό λε-ψανο έχει αποθησαυριστεί στο Μητροπολιτικό Ναό Αθηνών. Επίσης τμήμα λειψάνου, δόθηκε στη Ιερά Μονή αγίου
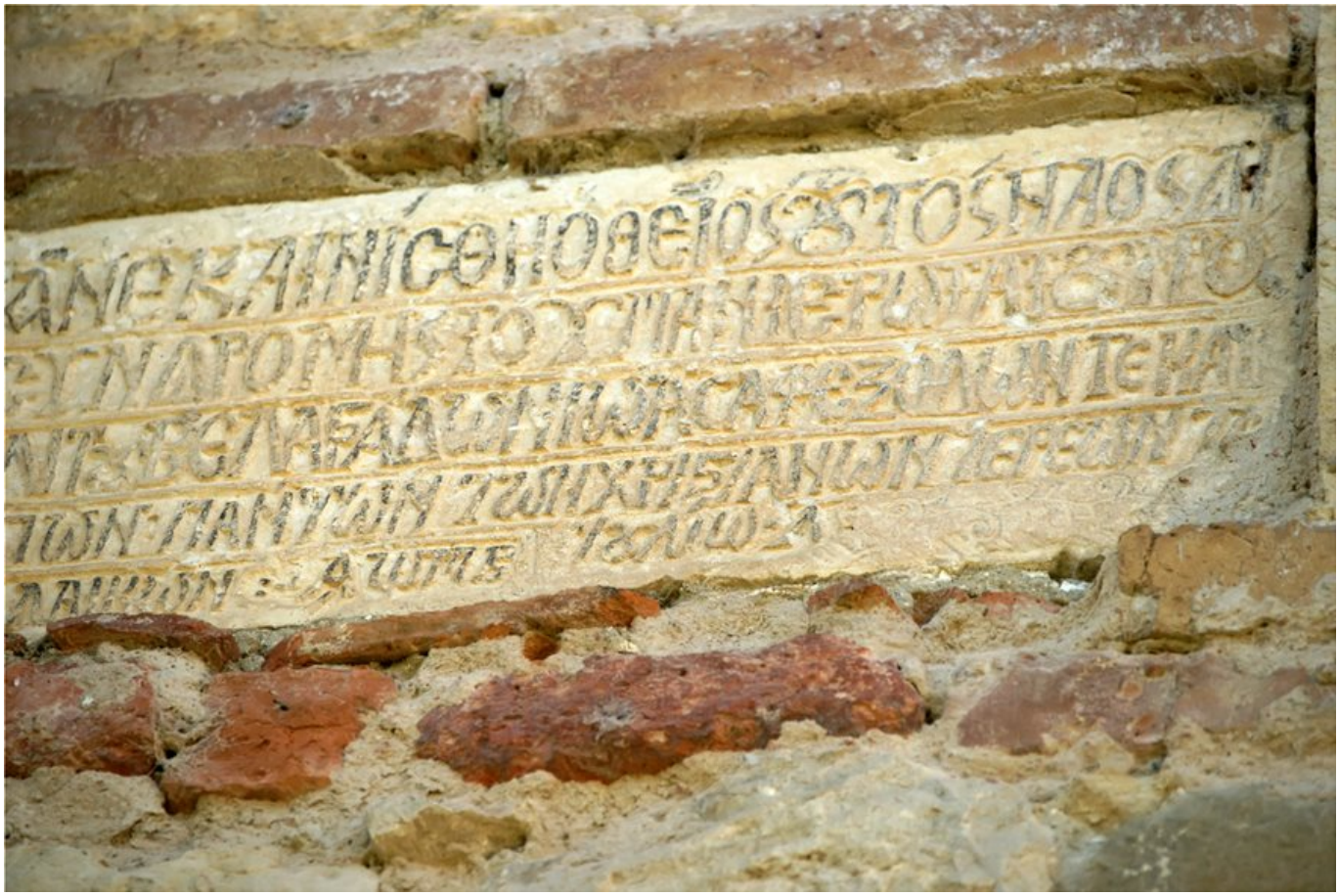
Κοσμά Αιτωλοα-καρνανίας.